

NAVODILA ZA VREDNOTENJE (SREDNJE STROKOVNE ŠOLE)

SPLOŠNA NAVODILA

Popravljalne znake pišemo na desno stran odgovora in nikoli čez odgovor dijaka.

V testno polo ne dopisujemo pravih odgovorov.

Če zaradi nečitljivosti ne moremo ugotoviti pravilnosti oziroma nepravilnosti odgovora, odgovor ovrednotimo z 0 točkami.

Pravopisnih napak v odgovorih ne popravljamo. Priznamo tudi zapis, iz katerega lahko razberemo vsebinsko pravih odgovor (»toleranca ene črke«).

Ker pri vprašanih odprtega tipa ne morejo biti navedene vse možne variante odgovorov dijakov, je v teh primerih potrebno s pomočjo navodil za popravljalce presoditi, ali je odgovor dijaka, čeprav ni zapisan z istimi besedami, strokovno sprejemljiv in odgovarja zahtevam naloge.

V navodilih za vrednotenje smo s podpičjem ločili različne možne pravilne odgovore.

1)

a)

3 vzhodna fronta   **2** zahodna fronta   **5** solunska fronta   **1** balkanska fronta

4 italijanska fronta

Vse pravilne razvrstitve----- 3 točke

Štiri ali tri pravilne razvrstitve----- 2 točki

Dve pravilni razvrstitvi-----1 točka

b)

Bitka na Ceru

Bitka pri Kolubari ----- 1 točka

(Skupaj 1 točka.)

c)

C ----- 1 točka

d)

Navedeni Senekov rek za srbsko vojsko v prvi svetovni vojni drži, -----1 točka

saj se je po porazu v bojih z avstrijsko-bolgarskimi enotami (morala preko albanskih gora in Jadranskega morja umakniti na grški otok Krf), potem pa se je okrepljena vrnila skupaj z zavezniki na solunsko fronto in si povrnila svoje ozemlje. ----- 1 točka

(Skupaj 2 točki.)

2)

a) Joseph Joffre ----- 1 točka

b) »Očka«; oče-----1 točka

Bil je vztrajen in temeljit tudi pri opravljanju težavnih in nepriljubljenih nalog;

Bil je prepričan, da je napadalna strategija bolj učinkovita od obrambne;

Bil je miren in samozavesten, tudi ko francoski vojski na bojišču ni kazalo najbolje.

Z Britanci (zavezniki) je zgradil odnos zaupanja in vzajemne pomoči;

Bil je avtoritativna osebnost, ki je močno vplivala na vojake in zaveznike.

Za eno pojasnilo -----1 točka

(Skupaj 2 točki.)

c)

Nemški strani se je z bitko pri Marni sesul vojaški načrt o hitri zmagi na zahodnem bojišču (prisilila jih je v obrambo) in Nemčija je bila prisiljena v boje na dveh bojiščih. -----1 točka

Francosko (angleška) stran si je po zaustavitvi nemške ofenzive pripravila bojišče za protinapad.

-----1 točka

3)

a) Slika 1: cepelin; zeppelin

Slika 2: podmornica

Skupaj -----1 točka

b) Izvidništvo -----1 točka

c) Torpediranje (trgovskih in vojaških) ladij nasprotnikov; potapljanje; uničevanje

-----1 točka

d) S tanki je možno lažje prebijanje front; s tanki je možen prehod čez bodečo žico ali strojnična gnezda; vojaki v tankih so bolj zaščiteni kot v strelskih jarkih

Za vsako pravilno navedbo -----1 točka

(Skupaj 2 točki.)

4)

a) Pomanjkanje svetlobe; dolgočasje; statično vojskovanje

Za vsako navedbo -----1 točka

(Skupaj 2 točki.)

b) Nedejavnost in pričakovanje napada je slabo vplivala na njihovo duševno zdravje; nenehna grožnja smrti.

-----1 točka

c) »Rovovsko stopalo« vojak dobi zaradi ozeblin ali če dolgo stoji v blatu, noga mu začne gniti in mu jo morajo odrezati. -----1 točka

d) Pisni vir; vir prve roke -----1 točka

5)

a) Dve do tri bojne črte; prometne mreže; zaklonišča za orožje; žičnate ovire; poveljniški položaji

Tri pravilne navedbe ----- 2 točki

Dve pravilni navedbi ----- 1 točka

b) Vmesni prostor med sistemom jarkov nasprotnih strani (namenjen jurišnim napadom).

----- 1 točka

c) Nasprotni strani je ločevalo le nikogaršnje ozemlje, (to je le okoli 200 metrov) in vojaki se v času, ko ni bilo ofenziv, niso spuščali v napade na nasprotnika; ujetih vojakov ne streljajo.

-----1 točka

6)

a) Plakat je izdelala antantna stran,----- 1 točka

saj je na njem prikazan nemški vojak kot pošast; pošast na plakatu nosi nemško čelado »špikačo«; na plakatu je angleški jezik; pošast v roki nosi kij z nemškim napisom »kultur« ----- 1 točka

(Skupaj 2 točki.)

b) Propaganda je namenjena opogumljanju lastnih vojakov; smešenju nasprotnika in dvigovanju morale lastnih vojakov; je vabilo na vpoklic ----- 2 točki

7)

a) V avstro-ogrski vojski ----- 1 točka

b) Na balkanski fronti, na vzhodni fronti, na soški fronti -----

Za pravilno navedbo treh bojišč -----2 točki

Za pravilno navedbo dveh bojišč -----1 točka

c) »Slovenski polki« so tisti, v katerih so večinoma služili Slovenci. -----1 točka

Jezik poveljevanja je bil nemški.-----1 točka

(Skupaj 2 točki.)

d) Številka polka; barva našitkov na ovratniku uniforme; barva na gumbih; del uniforme; čepica -----1 točka

8)

a) Tirolsko bojišče; koroško bojišče; soško bojišče -----

Tri pravilne navedbe -----2 točki

Dve pravilni navedbi -----1 točka

b) (Zavzetje Trsta) in prodor v Ljubljansko kotlino -----1 točka

c) Obramba z opiranjem na vzpetine, ki varujejo pomembne vhode in izhode skozi Vipavsko dolino do Ljubljane. -----1 točka

d) Italijanski vrhovni poveljnik: Luigi Cadorna -----1 točka

Avstro-ogrski vrhovni poveljnik: Svetozar Borojević (von Bojna) -----1 točka

(Skupaj 2 točki.)

9)

a) 12. soška bitka; »čudež pri Kobaridu« -----1 točka

b) »Zvestoba orožju« -----1 točka

c) V 12. soški ofenzivi gre avstro-ogrsko vojska (z nemško pomočjo) v napad, v vseh dotodanjih ofenzivah se je branila; hitri premiki vojske-----1 točka

d)

Slovenska zgodovina: največji vojaški spopad na slovenskih tleh; konec vojne na slovenskih tleh

-----1 točka

Svetovna zgodovina: prva uporaba bliskovitega načina vojskovanja; največja gorska bitka v svetovni vojaški zgodovini -----1 točka

(Skupaj 2 točki.)

e) 700.000 italijanskih vojakov mrtvih, ranjenih ali ujetih; 70.000 vojakov pa je izgubila avstrijsko-nemška vojska-----1 točka

10)

a)

Štefan Huzjan: kot pilot je sodeloval pri vzdrževanju prvega zračnega mostu na svetu. 1 točka

Maks Sernek: oblikoval je meteorološko službo na vzhodni fronti. -----1 točka

Stanko Bloudek: konstruiral je izvidniško letalo, bombniško letalo in dvosedežno bojno letalo.

-----1 točka

(Skupaj 3 točke.)

11)

a) Nemško cesarstvo; Turško cesarstvo/Osmansko cesarstvo; Rusko cesarstvo; Avstro-Ogrska

Štiri pravilne navedbe -----2 točki

Tri ali dve pravilni navedbi -----1 točka

b) Finska; Estonija; Latvija; Litva; Poljska; Češkoslovaška republika; Avstrija; Madžarska; Kraljevina SHS; Nemška republika; Turška republika

Šest pravih navedb -----2 točki

Pet ali štiri pravilne navedbe -----1 točka

c) Država SHS/Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev; Kraljevina Jugoslavija -----1 točka

d) Pariška mirovna konferenca; Versajska konferenca -----1 točka

12)

a) To določilo ni bilo uresničeno, -----1 točka

saj je velik del ozemlja, ki so ga naseljevali Slovenci (in Hrvati) ob nekdanji meji med Kraljevino Italijo in Avstro-Ogrsko pripadel Italiji, kar ji je bilo obljubljen v londonskem sporazumu, saj je bila ena izmed zmagovalk prve svetovne vojne; ker je to območje narodnostno mešano

-----1 točka

(Skupaj 2 točki.)